

Om Mundbjerg Natursti

Naturstien blev i 1995 etableret af et stiudvalg under Herrup borgerforening. Man dykkede ned i områdets historie og genfandt bl.a. den gamle skolesti fra Søndermølle til den ”nye” skole i Mundbjerg. Gennem krattet på dalens sydside følger Naturstien den gamle skolesti. Dette område, inkl. Kummen med egekrat, er nu fredet.

Landskabets opståen

Landskabet her i området fik sin form under sidste istid. Dels under direkte påvirkning af indlandsisen, der gled ned over landet, men endnu mere af de enorme mængder af smeltevand, der blev frigivet, da klimaet blev mildere og isen smeltede. Den nordfra kommende gletsjer stoppede sin fremrykning netop her i området. Med smeltevandets store omfordeling af ler, sand og grus opstod det meget varierede landskab med bakker og dale vekslende med mere flade områder.

Det betyder, at vi i dag har mange forskellige naturtyper repræsenteret indenfor et ret lille område: sø, eng, mose, tørre bakker og dale (med eller uden kildevæld) - og dermed også et rigt varieret plante- og dyreliv.

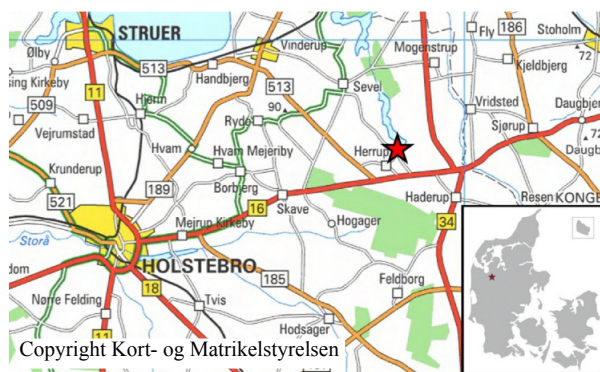
Mundbjergs forhistorie

Området ved Mundbjerg er af staten udpeget som et område med speciel kulturhistorisk værdi – et såkaldt kulturarvsareal. Dette skyldes, at der her kendes et stort antal fund fra næsten alle perioder af oldtiden. Mest markant i området er nok en boplads fra vikingetiden, som strækker sig over et areal på mindst 5 hektar i den nordlige del af Herrup. Dele af bopladsen er undersøgt ad flere omgange bl.a. i forbindelse med råstofindvinding, men en stor del af den ligger stadig uberørt hen.

Vandreruter - Rød rute og Gul rute

I 2009 fik Naturstien (rød rute) forbindelse til Stubbergård Sø stien (gul rute). Det betyder, at man fra Herrup har særdeles gode muligheder for at benytte stier direkte ned til søen. Enten for at gå hele vejen rundt om søen (gul rute, 15 km) – eller for at gå den flotte tur langs søen ved Helligkilden og tilbage til stien igen langs den stiplede rute (grusvej).

Her finder du Mundbjergstien

Herrup Museum

Herrup Museum under Herrup-Bjergby Fællesforening har til formål at indsamle og videreformidle historien om Herrup-Bjergby-egnen og dens folk.

Læs mere om Herrup-Bjergby-egnens historie på:

www.herrup.dk

Denne folder er udgivet i 2010 af Herrup-Bjergby Fællesforening, Herrup Museum i samarbejde med Holstebro Kommune. Teksten bygger på materiale indsamlet af Gunnar Hallum, Skank. Tak til Holstebro Museum for bidrag til "Mundbjergs forhistorie".

MUNDBJERG NATURSTI

1 - Vikingeboplads

Der er i dette område fundet spor af vikingetidsbebyggelse i form af stolpehuller fra grube- og langhuse. Desuden er der gjort fund af potteskår, tenvægte, jernsøm og knoglerester fra dyr.

2 - Mundbjerg

Stednavnet "Mundbjerg" er formentlig opstået, fordi der på dette sted er nogle markante dale, der "munder ud". I den ene dal, "Mumidalen", springer en kilde, hvis vand på sin vej til Stubbergaard Sø løber gennem et smukt og varieret landskab.

I Mundbjerg var der i 1500-tallet kun en enkelt gård. Omkring 1660 har denne udviklet sig til to gårde. For så ved udskiftningen sidst i 1700-tallet at blive delt i flere ejendomme, som vi kender det i dag.

3 - Mundbjerg skole

Mundbjerg skole blev bygget i 1858, som afløser for Sevel Søndersogns skole ved Søndermølle. Skolen fungerede frem til 1905, hvor den blev erstattet af en nybygget skole i Herrup by. Navnet Mundbjerg skole fulgte dog med, og først i 1936 blev det officielle navn Herrup skole.

4 - Søjdal

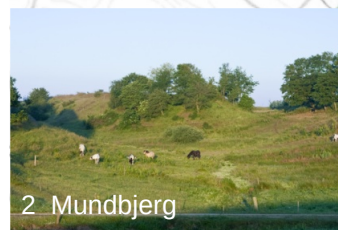
Den lille dal, der adskiller Mundbjerg og Blakskjær, er fra gammel tid blevet kaldt "Søjdal". Navnet hentyder til, at beboerne i området i ældre tid hentede deres søj her. Søj er græstørv, man skar om efteråret og stablede omkring husene som værn mod vinterkulden.

5 - Kummen med egekrat

Naturstien går her på grænsen mellem Mundbjerg og Blakskjær ned gennem et område kaldet "Mundbjerg Kumme", en dyb indskæring i terrænet, skabt i tidens løb af de rigelige kildevæld som udspringer her. På slugtens sider findes rester af de gamle egekrat, der i middelalderen dækkede store dele af Jylland.

1 Vikingeboplads

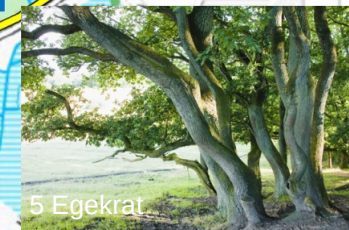
2 Mundbjerg

3 Mundbjerg skole

4 Søjdal

5 Egekrat

6 Tørvegravning

7 Teglovn

6 - Tørvegravning

Her hvor de vandfyldte moser nu ses, var der førhen engarealer. Men som følge af mangel på brændsel under Anden Verdenskrig, begyndte man i 1942 at grave tørv, så man bl.a. kunne sikre forsyning til Sevel Kalkværk (i Bjergby) samt egnens skole og mejeri. Tørveproduktionen ebbede ud først i 1950'erne.

7 - Teglovn og Bøgeskoven

Her lå sidst i 1800-tallet en bondeteglovn til gården Skank. Leret til murstenene hentede man på modsatte side af vejen. Som brændsel brugte man først tørv. Siden tilplantede man et areal ovenfor med gran. I dag er det blevet til blandingsskov. Ovnene blev udgravet i 1996, men af bevaringshensyn er den atter tildækket.